

На основу члана 32. став 1. тачка 6. Статута Музеја рударства и металургије „Бор“ бр. 602 од 18.10.2017. године, на V седници УО Музеја рударства и металургије „Бор“, дана 26. марта 2019. године, на предлог в.д. директора Небојше Димитријевић доноси:

ОДЛУКУ

Члан 1.

Усвајају се Правила заштите од пожара Музеја рударства и металургије „Бор“, број 660/1 од 29. новембра 2018. године.

Члан 2.

Правила заштите од пожара Музеја рударства и металургије „Бор“, број 660/1 од 29. новембра 2018. године код предлагача чини саставни део ове одлуке.

Управни одбор Музеја рударства и металургије „Бор“

Број:198 од 26. март 2019. године

Председник

Ja Orlota Mesic

Сека Вануцић

На основу члана 28. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“ број 111/09 и 20/15) за објекте Музеја рударства и металургије „Бор“ доносим:

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

1 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Овим Правилима ЗОП-а уређује се организација рада и технолошког процеса на начин да ризик од избијања пожара буде отклоњен односно сведен на минимум, а да у случају његовог избијања буду обезбеђени евакуација људи и имовине и његово ширење.

Овим се такође регулишу и права, обавезе и одговорности запослених у циљу спровођења и унапређивања заштите од пожара и експлозија.

Заштита од пожара обухвата скуп мера и радњи нормативне, организационо техничке, образовне, управне и друге природе које се предузимају у циљу спречавања избијања и ширења пожара као и гашења истог.

Заштита од пожара организују се и непрекидно спроводи у складу са Законом о заштити од пожара, прописима на основу Закона донетим као и Правилима заштите од пожара.

Овим Правилима ЗОП-а се у циљу спречавања избијања пожара, отклањања последица пожара као и унапређење заштите од пожара утврђују:

- Организација технолошког процеса
- Мере заштите од пожара
- Средства и опрема за гашење пожара
- Системи за дојаву пожара
- Видео надзор
- Заштита објеката и опреме од атмосферског пражњења
- Број лица оспособљених за обављање послова ЗОП-а
- Начин оспособљавања запослених за спровођење ЗОП-а
- Обавезе председника Управног одбора
- Обавезе директора
- Обавезе руководиоца радних јединица
- Обавезе лица задуженог за послове ЗОП-а
- Права, обавезе и одговорности запослених
- Поступак при извођењу радова заваривања, резања и лемљења
- Упутство за поступање у случају пожара
- План евакуације.

2 ОРГАНИЗАЦИЈА ТЕХНОЛОШКОГ ПРОЦЕСА

Адреса објекта

Музеј рударства и металургије „Бор“, приземље површине 450 m², први спрат површине 488 m², налази се у улици Моше Пијаде број 19 у Бору, галерија „Бакар“ у улици Милана Васића Перице број 4 у Бору, површине 198 m², конак Кнеза Милоша површине 279 m², Брестовачка бања бб, Турско купатило 30 m², Брестовчка бања бб, гаража у улици Јована Дучића бб, површине 38 m², у Бору.

Микролокација

Музеј рударства и металургије „Бор“ се налази у згради Дома културе град Бор, поред градске Народне библиотеке Бор, Туристичке организације Бор и Борског управног округа.

Галерија Бакар налази се поред улице Милана Васића Перице у приземљу зграде број 4.

Конак кнеза Милоша и Турског купатила налазе се испред ресторана Српска Круна у Брестовачкој бањи.

Гаража се налази у улици Јована Дучића бб у Бору.

Основна делатност правног лица је излагање, заштита покретних историјских добара, истраживање, обрада, чување, презентовање, публиковање културно-образовне активности и друго. За остваривање поменуте делатности постоји одговарајући број извршиоца, односно тачније 20 радника, као и променљиви број присутних посетилаца окд излагања слика, скулптура и других уметничких и старих предмета.

Објекти су начињени од незапаљивих грађевинских материјала као што су армирани бетонска конструкцијс опека и стакло. Подови су од бетона обложени плочицама а у канеларијама подне облоге од ламината. Кров је од армиране бетонске плоче са хидроизолацијом.

За евакуацију запослених и других присутних Музеја рударства и металургије „Бор“ постоје један улаз-излаз према платоу Дома културе.

За евакуацију запослених и других присутних галерија Бакар постоје један улаз-излаз према улици Милана Васића Перице.

За евакуацију запослених и других присутних Конака кнеза Милоша и Турског купатила постоје по један улаз-излаз према платоу Брестовачке бање.

Загревање објеката

Објекти музеја и галерије прикључени су на централно грејање градског топловода, а објекти конака и Турског купатила по потреби електричним грејалицама.

Напајање електричном енергијом

Напајање објеката електричном енергијом врши се из мреже Електродистрибуције Бор.

Осветљење просторија је неонским светиљкама постављеним на плафону и зидовима.

3 МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

У циљу спречавања избијања пожара, отклањања последица пожара и унапређење заштите од пожара као и гашење пожара, спасавања људи и имовине угрожених пожаром примењују се следеће мере заштите од пожара:

– При извођењу радова адаптације, реконструкције, уградње уређаја и опреме у експлоатацији и одржавању, примењују се законом прописани технички нормативи и стандарди из области заштите од пожара.

– Електричне, вентилационе, топлотне, расхладне, громобранске, канализационе и друге инсталације и уређаји у објектима морају се извести односно поставити на начин да не представљају опасност од појаве пожара.

– Све радове на постављању или одржавању горе поменутих инсталација и уређаја могу вршити искључиво стручна лица оспособљена за обављање одговарајућих послова.

- Електричне инсталације и уређаји морају бити осигурани од кратког споја и преоптерећења одговарајућим осигурачима и склопкама. Осигурачи морају бити димензионисани за одговарајуће оптерећење и не смеју се лицовати већ замењивати исправним.
- Опрема за рад треба да се одржава исправно и да се наменски користи како не би била извор настанка пожара.
- У свим објектима музеја мора се обезбедити прописана опрема и средства за гашење пожара (ручни ватрогасни апарати, хидранти, млазнице, посуде за воду и сл.). Сва опрема за гашење пожара мора бити у исправном стању и увек доступна за коришћење. Опрема за гашење мора бити видно обележена прописаним ознакама. Прилаз до опреме или уређаја мора бити слободан и незакрчен. Ватрогасна опрема се не сме премештати и ненаменски користити.
- Рад са отвореним пламеном и уређајима са усијаним површинама, апаратима за заваривање, резање и лемљење може се обављати тек пошто се обезбеди дозвола за обављање поменутих радова односно предузму мере заштите од пожара.
- Забрањена је употреба грејалица и решоа ако у просторији није присутан бар један од запослених а исте обавезно искључити након употребе.
- После завршетка рада морају се искључити сви уређаји који могу да доведу до појаве пожара.
- Улази и пролази у објекту морају бити слободни и не закрчени за случај потребе за интервенцијом или евакуације људи и имовине у случају пожара.

4 СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ГАШЕЊЕ

4.1 МОБИЛА ОПРЕМА ЗА ГАШЕЊЕ

За успешно извршавање послова и задатака на заштити људи и имовине од пожара, обезбеђују се одговарајућа средства и опрема за гашење пожара.

Објекти су опремљени следећим мобилним апаратима за гашење почетних пожара:

- Музеј рударства и металургије „Бор“:
S9A - 2 ком., S9 - 1 ком., CO2 5kg - 1 ком., S3 - 1 ком.
- Галерија „Бакар“:
S9A - 1ком., CO2 5kg - 1 ком.,
- Конак кнеза Милоша:
S9A - 1ком., CO2 5kg - 1 ком.,
- Турско купатило:
S6A - 1 ком.
- Гаража - путничко возило „Лада Нива“:
S2 - 1 ком.

Сви ПП апарати за гашење морају се редовно контролисати и испитивати од стране овлашћених сервиса у складу са упутствима произвођача односно сваких 6 (шест) месеци.

Сви ПП апарати морају имати налепнице са упутство за руковање, морају бити блумбирани и снабдевени контролним картоном који овлашћени сервисер гарантује њихову исправност.

Неисправни апарат или апарат са неисправном пломбом треба одмах заменити новим исправним истог типа и капацитета који је претходно контролисан.

Контролни картон мора садржати следеће податке:

- врста и тип апарата
- фабрички број
- датум пуњења
- датум контроле
- назив овлашћеног сервисера
- потпис лица које је извршило контролу.

5 СТАБИЛНИ СИСТЕМИ ЗА АУТОМАТСКО ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

У објектима Музеја рударства и металургије „Бор“ не постоји аутоматски систем за гашење.

5.1 ХИДРАНТСКА МРЕЖА

За заштиту објеката Музеја рударства и металургије „Бор“ постоји унутрашња зидна хидрантска мрежа која се састоји од

- 4 (четири) унутрашњих зидних хидранта.
- Зидни хидранти су опремљени:
- ватрогасним цревима дужине 15 m Ø 52mm, комада - 4
  - млазницама пречника Ø 52mm, комада - 4

Снабдевање водом врши се из градске водоводне мреже. Статистички притисак је 4,5 бара а радни 3,5 бара што је у складу са Правилником за ову врсту инсталације.

5.2 СИСТЕМ ЗА ДОЈАВУ ПОЖАРА

Музеј рударства и металургије „Бор“ не располаже ПП центалом са јављачима за дојаву пожара.

За дојаву евентуалног пожара, ватрогасној јединици могу се користити телефони инсталирани у Музеју рударства и металургије „Бор“, или мобилни телефон запослених. Број за дојаву је 193.

5.3 ЗАШТИТА ОБЈЕКТА И ИНСТАЛАЦИЈА ОД АТМОСФЕРСКОГ ПРАЖЊЕЊА

Објекти, инсталације и опрема Музеја рударства и металургије „Бор“ заштићени су од атмосферског пражњења апољном громобранском инсталацијом типа Фарадејев кавез која се састоји од прихватног система, спусних водова и уземљивача.

Прихватни систем чини мрежа од поцинковане траке постављена на крововима објеката Музеја рударства и металургије „Бор“. Спусни проводници су такође од поменутих трака.

Систем уземљења састоји се од бакарних уземљивача који треба да обезбеде да отпор уземљења буде мањи од 20 ома.

Редовна периодична контрола и провера непрекидности и отпора уземљења као и распрострањања атм. електрицитета врши овлашћена стручна установа.

6 АНГАЖОВАЊЕ ЛИЦА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ЗОП-а

Музеј рударства и металургије „Бор“ може ангажовати лице за обављање послова одржавања превентивних мера из области заштите од пожара.

Лице из претходног става овог члана мора бити регистровано за обављање послова и поседовати документацију о положеном стручном испиту у складу са ЗОП-а.

7 ОБАВЕЗА ЛИЦА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ЗОП И МУЗЕЈА РУДАРСТВА И МЕТАЛУРГИЈЕ „БОР“ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

Обавезе лица за обављање послова ЗОП:

- Вођење евиденција из области ЗОП.
- Усклађивање и унапређивање старих докумената уколико је то потребно.
- Обучавање новозапослених у Музеју рударства и металургије „Бор“, за које потребно извршити обуку из области ЗОП-а
- Провера знања свих запослених у Музеју рударства и металургије „Бор“ по истеку (3) три године од обављене претходне провере
- Врши контролу и надзор над применом и спровођењем мера ЗОП-а прописаних Законом о заштити од пожара, овим Правилима заштите од пожара и другим подзаконским актима. О уоченим недостацима и пропустима писмено обавештава директора.
- Контролише исправност противпожарне опреме и паник светиљке.
- Евидентирање и достављање у писаној форми потребних мера за унапређење ЗОП-а одговорном лицу
- Контролише спровођење мера заштите од пожара при адаптацији и реконструкцији објеката или делове објеката
- Контролише постојаност и видљивост знакова упозорења, забране и упутства за руковање апаратима за гашење и слично.
- Сарађује са надлежним инспекцијским органима и разматра њихове налазе, извештаје и решења и предузима мере за њихово отклањање у датим роковима
- Извештава директора о прегледеима инспекцијских органа као и утврђеним недостацима и неопходним мерама које треба предузети као и свим утврђеним недостацима и неопходним мерама које треба предузети као и свим проблемима који могу довести до пожара
- Издаје одобрења на обављање послова везаних за Уредбу о заваривању, резању и лемљењу („Службени гласник РС“, бр. 50/79)
- Редован обилазак објеката
- Ванредни обилазак објеката
- Праћење прописа из области заштите од пожара и предлаже одговорном лицу мере ради унапређења ЗОП мера
- Предлагање одговорном лицу установе финансијски план за будући период улагања око унапређења мера ЗОП

Обавеза Музеја рударства и металургије „Бор“:

- Да одреди лице за координацију активности у области ЗОП из свог састава са којим ће ангажовано лице за мере ЗОП непосредно комуницирати
- Да омогући ангажованом лицу за мере ЗОП увид у документацију неопходну за обављање послова и омогући обилазак простора у објектима

- Да обавести ангажовано лице за мере ЗОП о пријему нових запослених, ангажовању лица по другом основу код Музеја рударства и металургије „Бор“ и о свакој промени технологије и средстава за рад.

8 НАЧИН ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊА ЗОП-а

Оспособљавање запослених за спровођење заштите од пожара одвија се кроз основну обуку запослених сходно Закону о ЗОП-а („Службени гласник РС“, бр. 111/09 и 20/15).

Основна обука запослених из ЗОП-а организује се за све запослене, најкасније у року од године дана од дана ступања на посао.

Основну обуку запослених врши се на основу Програма обуке из ЗОП-а који је у складу са Правилником о минимуму садржине општег дела програма обуке на који се прибавља сагласност-мишљење надлежног Министарства.

Провера знања врши се тестирањем или усменим пропитивањем једном у три године.

Запослени који не покаже задовољавајући ниво знања на провери дужан је да поново присуствује обуци из области ЗОП-а.

О оспособљавању запослених и провери знања из области ЗОП-а води се евиденција.

9 ОБАВЕЗЕ УПРАВНОГ ОДБОРА

Управни одбор у области организовања, спровођења и унапређење ЗОП-а, поред оплова и задатака који су му стављени у делокруг Законом и прописима на основу Закона донетим врши и следеће послове:

- доноси Правила заштите од пожара
- доноси План заштите од пожара
- доноси План евакуације и поступања у случају пожара
- разматра инспекцијске и друге налазе, извештаје и решења надлежних инспекција и предузима мере да се уочени недостаци на време отклоне.

10 ОБАВЕЗЕ ДИРЕКТОРА

Директор обавља следеће послове и задатке:

- организује спровођење мера ЗОП-а и усвојених закључака
- организује отклањање недостатака наложених решењима надлежних инспекцијских органа
- стара се о благовременом доношењу Плана ЗОП-а и Правила заштите од пожара
- доноси Програм обуке запослених
- стара се о обезбеђивању потребних средстава за спровођење мера ЗОП-а
- истиче упозорења о забрани пушења у радним просторијама
- омогућује инспектору несметано вршење инспекцијског надзора.

11 ОБАВЕЗЕ ЛИЦА ЗА КООРДИНАЦИЈУ СА АНГАЖОВАНИМ ЛИЦЕМ ЗОП-а

Лице за координацију обавезно је да поступа у складу са датим упутством ангажованог лица ЗОП.

Обавеза лица за координацију да извести истовремено ангажовано лице и директора Музеја рударства и металургије „Бор“:

- Врше надзор, обилази објекте а посебно места на којима постоји већи ризик од појаве пожара.
- Врши визуелну контролу апарата за гашење пожара у односу на њихову размештеност, евентуална оштећења и слично.
- Упозорава запослене на пропусте и потребу придржавања прописаних мера ЗОП-а.

12 ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

Запослени као основни носиоци права и задатака заштите од пожара имају следећа права и обавезе:

- Да указују на недостатке који могу да доведу до појаве пожара
- Да се упознају са опасностима од пожара на својим радним местима
- Да запослени знају да обавесте ватрогасну јединицу о насталом пожару
- Да присуствују обуци и провери знања из области ЗОП-а
- Да све кварове на инсталацијама и електричним уређајима пријаве лицу задуженом за послове ЗОП-а
- Да на крају рада одстрани све опасности које могу да доведу до пожара
- Да се старају да приступни путеви опреми за гашење пожара буду увек слободни и незакрчени
- Да у случају избијања пожара приступе гашењу пожара и о насталом пожару обавесте ватрогасну јединицу и остале запослене
- Да у случају пожара извршавају задатке добијене од руководиоца акције гашења пожара
- Да се у току рада придржавају упутства, упозорења, забрана и других мера заштите од пожара

Запослени чини тежу повреду радне дужности у следећим случајевима:

- ако изазове пожар у фирми
- ако ненаменски користи ПП опрему
- ако се не придржава и не спроводи мере ЗОП-а
- ако не приступи гашењу пожара или благовремено не обавести ватрогасну јединицу и руководиоца у установи
- ако одговорно лице не одржава правилно и у исправном стању електричне инсталације и уређаје.

- ако не приступи гашењу пожара или благовремено не обавести ватрогасну јединицу и руководиоца у установи
- ако одговорно лице не одржава правилно и у исправном стању електричне инсталације и уређаје.

13 ПОСТУПАК ПРИ ИЗВОЂЕЊУ РАДОВА ЗАВАРИВАЊА, РЕЗАЊА И ЛЕМЉЕЊА

Поменути радови могу се обављати само на местима претходно припремљеним за то у складу са Уредбом о примењеним мерама заштите од пожара при извођењу радова заваривања, лемљења и резања.

На привременим местима ови радови се могу обављати тек по добијању одобрења од стране одговорног лица инвеститора и предузетих мера извођача наведених у одобрењу.

Одобрење садржи:

- дан и време извођења радова резања, лемљења и заваривања
- предмет рада
- место рада
- имена одговорних за извођење радова

При извођењу поменутих радова са места извођења истих уклањају се све запаљиве материје.

Уколико се то не може урадити онда се запаљиве материје прекривају или заклањају параванима.

Поред обезбеђивања средстава и опреме за гашење пожара на месту заваривања мора се обезбедити присуство дежурних радника за време и по завршетку радова ради евентуалне интервенције.

Дужина дежурства одређује се у зависности од обима радова и ризика настанка пожара и она се назначава у одобрењу.

Број: 660/1

У Бору, дана 29.11.2018.

В. д. директора

Небојша Димитријевић

ПРИЛОГ:

- 1) Упутство о поступању у случају пожара
- 2) Поступак у вези са издавањем одобрења за извођење радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима

УПУТСТВО ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

КАДА ЗАПОСЛЕНИ ПРИМЕТЕ ПОЖАР ДУЖНИ СУ ДА ГА ЛОКАЛИЗУЈУ И УГАСЕ АКО ЈЕ ТО МОГУЋЕ БЕЗ ОПАСНОСТИ ЗА СЕБЕ И ДРУГЕ ПРИСУТНЕ, КАО И ДА ОБАВЕСТИ ЛИЦЕ ЗА КООРДИНАЦИЈУ И ДРУГЕ ЗАПОСЛЕНЕ О НАСТАЛОМ ПОЖАРУ ПОСТОЈЕЋИМ СРЕДСТВИМА ЗА УЗБУЊИВАЊЕ

УКОЛИКО ЗАПОСЛЕНИ НИЈЕ У МОГУЋНОСТИ ДА САМ УГАСИ ПОЖАР ДУЖАН ЈЕ ДА ОДМАХ ОБАВЕСТИ ВАТРОГАСНУ ЈЕДИНИЦУ НА

ТЕЛЕФОН БРОЈ: 193

ДО ДОЛАСКА ВАТРОГАСНЕ ЈЕДИНИЦЕ УКЛОНИТИ ВОЗИЛА И ДРУГИ ДОСТУПАН ЗАПАЉИВИ МАТЕРИЈАЛ СА МЕСТА ПОЖАРА

ИСКЉУЧИТИ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ НА ГЛАВНОМ ПРЕКИДАЧУ

НА УЛАЗИ ДОЧЕКАТИ ВАТРОГАСНУ ЈЕДИНИЦУ И УКАЗАТИ ИМ НА МЕСТО ПОЖАРА

ЗА ВРЕМЕ ГАШЕЊА ПОЖАРА СВИ ПРИСУТНИ И ПОЗВАНИ ЗАПОСЛЕНИ МОРАЈУ ИЗВРШАВАТИ НАЛОГЕ ЛИЦА ЗА КООРДИНАЦИЈУ АКЦИЈЕ ГАШЕЊА ПОЖАРА

ГАШЕЊЕ ПОЖАРА И СПАСАВАЊЕ ЉУДИ ВРШИ СЕ ДОК СЕ ПОЖАР НЕ УГАСИ И СПАСАВАЊЕ НЕ ЗАВРШИ УКОЛИКО ПОСТОЈИ ОПАСНОСТ ОД ПОНОВНОГ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА ПОСТАВЉА СЕ ВАТРОГАСНА СТРАЖА СА ПОТРЕБНИМ БРОЈЕМ ЉУДИ И СРЕДСТВИМА ЗА ГАШЕЊЕ

О НАСТАЛОМ ПОЖАРУ ОБАВЕШТАВА СЕ ПРОТИВПОЖАРНА ИНСПЕКЦИЈА